

**Museovirasto
Lausuntopalvelu.fi**

MV/2/06.00.00/2023

Lausunto: Aineettoman kulttuuriperinnön toimenpideohjelma 2023-2028

Lausuntopyyntö: Museovirasto pyytää lausuntoa Aineettoman kulttuuriperinnön toimenpideohjelmaksi 2023-2028. Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssa julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi Museovirasto pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Etelä-Savon maakuntaliitto toimittaa lausunnon Lausuntopalvelu.fi-järjestelmään seuraavalla sisällöllä:

Kommentit kohtaan 1. Suomi sopimuksen jäsenmaana

.Etelä-Savon maakuntaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ja pitää luvun 1. sisältöjä hyvinä. Toimenpiteiden osalta konkretiaa tulisi olla enemmän.

Kommentit kohtaan 2. Toimijat aineettoman kulttuuriperinnön suojelutyössä.

Suojelutyöhön osallistuu Suomessa huomattava määrä erilaisia toimijoita, joiden roolia kappaleessa 2. kuvataan selkeästi. Kansalaisjärjestötoimijoiden tunnistaminen erilaisten muistiorganisaatioiden rinnalla on tärkeää. Ohjelmassa esitellään laajasti ja monipuolisesti aineettoman kulttuuriperinnön toimijakenttää. Esittelyssä on mainittu kuntien palvelusektoreita ja organisaatioita. Kuntaorganisaatiot voitaisiin mainita myös lähidemokratian, osallisuuden ja kulttuuriperinnön edustajina. Toimenpiteiden kuvaaminen voisi olla hieman konkreettisemmalla tasolla.

Kommentit kohtaan 3. Strateginen kehitys ja rahoitus.

Etelä-Savon maakuntaliitto pitää hyvänä, että vähemmistöt on mainittu ohjelmassa ja huomioitu myös kansallisissa ja alueellisissa strategioissa ja ohjelmissa.

Kommentit kohtaan 4. Koulutus ja kasvatus.

Ohjelmassa kuvataan hyvin aineettomaan kulttuuriperintöön liittyvää monipuolista opetusta, koulutusta ja kasvatusa ja sen toteuttamista Suomessa. Kulttuuriperinnön ymmärtäminen laaja-alaisesti kaikilla koulutusasteilla on tärkeää. Kulttuuriperintökasvatuksella vahvistetaan kulttuurista osaamista, joka on keskeinen tulevaisuuden taito ja osa kaikille kuuluvaa yleissivistystä. Elävä perintö on nimensä

mukaisesti osallistavaa ja yhdessä tekemistä. Päiväkodeissa, perhepäivähoidossa, kouluissa ja oppilaitoksissa perinteet, tiedot ja taidot tukevat esille oppituntien ja ainesisältöjen ohella muussa toiminnassa. Eri kieli- ja kulttuuritaustoista tulevien lasten ja nuorten osallisuus ja mahdollisuus huomioida heille tulevat mahdollisuudet oman kulttuuriperintönsä vaalimiseen ovat tärkeitä nostoja. Toimenpiteet -kohdassa viides lause on jäänyt kesken.

Kommentit kohtaan 5. Tutkimus suojelutyön tukena.

Toimeenpanosuunnitelmassa painotetaan hyvin tutkimuksen ja ajantasaisen tiedon saatavuuden merkitystä sekä yliopistojen roolia kulttuuriperinnön opetuksessa ja tutkimuksessa. Luvussa olisi yksilöitävä tarkemmin eri alojen vastuutahot, jotta voidaan tehdä näkyväksi ja vahvistaa tutkimuksen asemaa suojelutyössä. Ohjelman tulisi selkeämmin tunnistaa kulttuuriperinnön suojelun kannalta keskeisten alojen uhanalainen tilanne Suomen yliopistoissa. Tämä on tärkeää, sillä viime vuosina esimerkiksi taiteiden tutkimuksen aloja ja koulutusohjelmia on lakkautettu ja henkilökunnan määrä on vähentynyt huomattavasti yliopistojen profiloitumisten ja rahoitusleikkausten seurauksena. Myös resurssien varmistaminen sekä tutkimus,- että muistiorganisaatioille on tärkeää.

Kommentit kohtaan 6. Näkyvyys ja media

Toimeenpanosuunnitelman viestinnässä on huomioitu hyvin sekä saavutettavuus että monikielisyys ja monikanavaisuus.

Kommentit kohtaan 7. Kansainvälinen yhteistyö.

Suomen maakuvatyössä ja matkailussa kulttuuriperinnön, erityisesti ruoka- ja luontoperinteiden esille tuominen nykyistä laajemmin olisi kannattavaa

.Kommentit kohtaan 8. Aineettoman kulttuuriperinnön merkitys yhteiskunnassa

Etelä-Savon maakuntaliitto pitää hyvänä, että suunnitelmassa on nostettu kulttuuriperinnön merkitys monenlaisen hyvinvoinnin lähteenä omaksi kappaleekseen. Sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitys kulttuuriperinnön osalta tulee pitää yksilön voimavarojen sekä yhteisöjen elinvoiman lähteenä. Taiteen ja kulttuurin hyvinvointivaikutuksia on saatu eri tutkimuksessa tietoa viime vuosina. Suunnitelmassa on hyvin koottu keskeisiä näkökulmia, jotka liittyvät yksilöiden ja yhteisöiden hyvinvointia lisääviin kokemuksiin mm. kulttuurin harrastamisesta. Kestävä kehitys –kappaleessa teemaa olisi syytä avata kokonaisuutena, ekologiset, sosiaaliset, kulttuuri- ja taloudelliset vastuullisuusnäkökulmat huomioiden. Aineettoman kulttuuriperinnön keinovalikoimasta on mahdollista löytää välineitä entistä vastuullisempaan ja kestävämpään elämäntapaan kokonaisuutena. Ohjelmassa voisi korostaa aineettoman kulttuuriperinnön vaikutuksia kestävään elämäntapaan läpileikkaavasti eri elämäntapa-aloilla.

Etelä-Savon maakuntaliitto

Pentti Mäkinen
Maakuntajohtaja

Eveliina Pekkanen

Kehittämispäällikkö

Jakelu

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti maakuntaliiton asianhallintajärjestelmässä.